

Parkour

– at skabe steder med kroppen

Jeg mødes med Oliver og hans ven, og sammen går vi over til Bevægelseshjørnet.

Bevægelseshjørnet blev etableret på Amager i 2010 af Københavns Kommune og er et ca. 60 km² stort område på hjørnet mellem Brysselgade og Reberbanegade. Drengene varmer først stille op hver for sig ved at gennemgå kroppens store led med små svingende, cirkulære bevægelser. Efter ca. 5 minutter lægger de ud med at bevæge sig undersøgende på stedet. Bevægelserne er til en begyndelse præget af tavs og fordybet udforskning. Der balanceres, svinges og springes imellem og over de vertikale og horisontale stålrør, træstubbe og brosten, som er placeret i et vidtrækkende mønster i området. Mens vi træner på stedet, kommer

flere af drengenes træningsvenner til og tager del i bevægelserne. Efter en times tid beslutter de sig for at gå over til et andet populært parkourspot, som de kalder de gule mure. De gule mure er ikke skabt til parkour eller kreativ bevægelse som Bevægelseshjørnet, men er derimod en baggård tilhørende et privat boligkompleks ved Dalslandsvej på Amager. Stedet domineres af gule mure og udgør henholdsvis en trappeopgang og en handikaplift, der fører op til en hævet parkeringsplads. Til trods for kontrasten til Bevægelseshjørnet indtager parkourudøverne stedet med de samme udforskende og prøvende bevægelser. Efter noget tid begynder de at udvikle små bevægelsesruter og udfordringer. Først springer de mellem murene

Bevægelseshjørnet. (Foto: Signe Højbjerg Larsen)

og gelænderne med såkaldte precisions-spring, og bagefter forsøger de én efter én at svinge sig fra cykelskuret over til en af de gule mure. Her forsøger de at lande på muren i en såkaldt catleap position.

Efter yderligere en times træning bliver de enige om at bevæge sig videre til Øresundskollegiet på den anden side af parkeringspladsen.

(Observationsnoter 15-08-2012:1-9)

I denne artikel vil jeg undersøge, hvad det er, at parkourudøverne gør, når de dyrker parkour. Formålet hermed er at skabe en grundlæggende viden om parkourudøvernes brug af omgivelserne. For til trods for, at parkour i løbet af de sidste ti år er blevet udbredt i stort omfang i Danmark, er denne udvikling – interessant nok – langt fra modsvaret af en tilsvarende viden om, hvilken kropskulturel praksis der konstituerer parkour som bevægelseskultur.

Den eksisterende forskning har i høj grad fortolket parkour som en eksplicit kritik af den moderne by, nærmere bestemt som en modkulturel kropslig strategi til at håndtere arkitektur, rum og magt (Atkinson 2009; Bavinton 2007; Brunner 2011, Daskalaki et al 2008; Geyh 2006; Klausen 2010a; Klausen 2010b; Marshall 2010; Mould 2009; Mörtenback 2005; Ortuzar 2009; Thomson 2008). I lyset af den indledende beskrivelse, hvor en gruppe unge dyrker parkour forskellige steder i København, virker denne udlægning tvivlsom: Hvis parkour primært forstås som en kritik af byens begrænsninger, mister aktiviteten da ikke sin mening, når parkourudøverne bevæger sig på dertil indrettede faciliteter som Bevægelseshjørnet? I den hidtidige forskning er parkourudøvernes brug af forskellige typer af steder og deres konventionelle kropslige praksis enten blevet ignoreret eller ligefrem afvist (Larsen 2013). Tendensen

AF
SIGNE
HØJBJERRE
LARSEN

i forskningen er, at man i de fleste tilfælde er gået til analyserne med abstrakte ideer og teorier om det sociale rum i stedet for at rette fokus på den pragmatiske, kropslige praksis, der udspiller sig på tværs af bestemte steder. Når vi ser nærmere på parkourudøvernes kropslige praksis, må man anerkende, at det ikke kun handler om byens rum som en abstrakt teoretisk størrelse, men også om konkrete lokaliteter, potentielle steder og formålsskabte faciliteter, der bindes sammen af en vis konform kropslig praksis. Som fortællingen viser, bevæger parkourudøverne sig nomadisk på tværs af byrummets steder og de specialdesignede faciliteter, som de alle, som en aktivitetsspecifik stedlighed, beskriver parkourspots. Et parkourspot kan være mange forskellige typer af rum.

RUM I KROPSKULTUR OG I PARKOUR

Leg, idræt og sport inkluderer en bestemt måde at relatere kroppen til rummet på, som adskiller sig fra hverdagslivet. Den hollandske filosof Johan Huizinga og den franske filosof Roger Caillois beskriver begge i deres klassiske værker, hvordan leg konstituerer sig og foregår inden for bestemte rumlige og tidslige grænser og bærer sin betydning og sit forløb i sig selv (Caillois 2001: 7; Huizinga 1964: 17). Kultursociolog Henning Eichberg beskriver ligeledes, hvordan alle bevægelseskulturer skaber møn-

“De gule mure” (Foto: Signe Højbjerg Larsen)

stre eller såkaldte konfigurationer af rumlige og tidslige afgrænsninger (Eichberg 2010: 170-171). Disse konfigurationer bør ifølge Eichberg udgøre fokus for studier af bevægelseskulturer. Spørgsmålet er, hvordan vi går til studiet af parkour som en særlig rumlig og tidslig konfiguration? Parkour foregår ikke som mange andre bevægelsesaktiviteter i et fast rum og til en fast tid. Udøverne bevæger sig i stedet rundt i takt med legens udvikling, som det fremgår af den indledende beskrivelse. I baggården på Amager skaber parkourudøverne deres eget sted ud af forskellige bevægelsesruter, som gennemskærer den pågældende lokalitet i varierende baner. For de, som ikke deltager i praksis, men blot bevæger sig igennem stedet med andre mål for øjet, er disse ruter usynlige. For

disse udefrakommende har stedets genstande en fast funktionalitet, som de alle er betinget af. Derved ser de ikke de skabte bevægelsesruter, som binder genstandene sammen på andre måder og giver dem en konkret anden funktionalitet. En teoretiker, som har beskæftiget sig med de måder, vi oplever rum og tid på, når vi bevæger os, er psykolog James Gibson. Gibson har udviklet begrebet affordance, som han bruger til at beskrive, at relationen mellem mennesket og de omgivelser, som det bevæger sig i, er funktionel (Gibson 1986: 127-143). Hvordan vi oplever omgivelserne, hænger sammen med den måde, vi bevæger os på, som grundlæggende set er relateret til den kulturelle sammenhæng, vi indgår i. Det centrale i forhold til parkourudøvernes praksis er, at Gibson beskri-

ver, hvordan genstande kan have flere forskellige affordances, som ikke udelukker hinanden (Gibson 1986: 134). Parkourudøverne oplever baggården på Amager som et sted til bevægelse og ser muligheder herfor på mure og gelændere, mens andre passerer stedet uden den fjerneste anelse herom. Hvilken affordance vi perciperer, afhænger ifølge Gibson af vores intentioner og kropslige bevægelse og er derved ligeledes forbundet til de kulturelle praksisser, som vi tager del i (Gibson 1986: 250-254). Gibson betoner samtidig, at vores oplevelse af omgivelserne ikke kun er en social konstruktion, men også en substans med visse materielle forudsætninger. Hvis en genstand for eksempel har en solid og holdbar overflade og er i knæhøjde, har den affordance til at sidde på (Gibson 1986: 128). Yderligere beskriver Gibson, hvordan vores perception af genstandenes brugsværdi ikke er en refleksiv proces, men fremtræder som umiddelbart givet, når vi kaster vores blik på dem (Gibson 1986: 34). Den affordance, vi perciperer, skabes altså i en umiddelbar dialog mellem omverdens materialitet og vores kulturelle kroppe. I relation til parkourudøvernes praksis kan affordance oversættes til bevægelsesmuligheder.

I parkour skaber og udfolder parkourudøverne forskellige bevægelser på tværs af steder. Netop dét, at den rumlige praksis lader sig udfolde i mange forskellige typer af rum, gør den kropslige bevægelse til et hermeneutisk omdrejningspunkt, som binder praksis og mangfoldigheden af steder sammen og gør kroppens bevægelse relevant som udgangspunkt for analyse. Ifølge Eichberg bør bevægelseskulturelle studier tage et praksisorienteret udgangspunkt i kroppens bevægelser. Denne tilgang afgrænser han historisk fra bevægelseskulturstudier, som alene har fokuseret på bevægelseskultu-

rens symbolske dimensioner (ideer, sprog og betydninger) samt bevægelseskulturers materielle dimensioner (menneskeskabte artefakter, instrumenter og teknologi).

Ifølge Eichberg er de symbolske og materielle kulturer ikke irrelevante, men pointen er, at det er de kropslige, kulturelle bevægelser, som udgør basiskonfigurationen, i hvilken disse kulturelle dimensioner skabes, hvorfor de bør udgøre grundlaget for bevægelseskulturelle studier (Eichberg 2010: 173-174).¹ I den eksisterende forskning i parkour kan bevægelseskulturens symbolske dimensioner i form af de anti-kapitalistiske og modkulturelle ideer siges at være dominerende (Larsen 2013). Denne artikels indledende beskrivelse peger imidlertid i retning af, at det kan være problematisk at reducere den kropslige, kulturelle bevægelse, som kan identificeres hos de danske parkourudøvere, til det symbolske. I det følgende vil jeg forsøge at tilvejebringe en dybere forståelse af parkour som bevægelseskultur ved at anvende den regulære kropslige praksis, hvor parkourudøverne skaber en særlig relation til omgivelserne, som epistemologisk udgangspunkt for analysen. Der anvendes herved et bevægelseskulturbegreb, som antropolog Kirsten Hastrups i sit studie af kulturbegrebet inden for moderne antropologi beskriver som “kultur som kundskab” (Hastrup 2011: 97-116). Udgangspunktet for analysen er parkourudøvernes måde at bruge rummet på, der udvikler særlige kropskulturelle færdigheder, som skaber en særlig relation til omgivelserne.

MED PARKOURUDØVERE PÅ TUR

Min forståelse af den kropslige praksis er udviklet metodisk gennem min egen praktiske erfaring som parkourudøver i de seneste fem år og gennem etnografisk feltarbejde i form af del-

tagerobservation af forskellige grupper af parkourudøvere. Den praktiske erfaring betyder, at jeg kan tage afsæt i egne kropslige erfaringer og følge udøverne fysisk tæt. Mine erfaringer har også den fordel, at jeg kan "sproget": Når parkourudøverne taler indforstået om bevægelser som catleap, monkey og precision eller om bevægelsesmuligheder, der ikke specificeres yderligere end "se den dér", så ved jeg, hvad de taler om. Min praksisviden udgør en form for kulturel resonansbund, som jeg dog hele tiden må stille mig kritisk overfor og afprøve empirisk. Som verificering og supplement til det kropslige engagement og deltagerobservationen har jeg spurgt uddybende ind til udøvernes oplevelser og forståelse af deres praksis. I det etnografiske feltarbejde har jeg fulgt udøverne med inspiration fra etnograf George Marcus' tanker om fler-stedet etnografi og teknikken "follow the people" (Marcus 1995: 106). Empirien er udviklet gennem deltagelse i fire forskellige træningsture rundt i København med forskellige grupper og i ét tilfælde med en enkelt udøver i sommeren 2012. Træningsturene åbnede for en undersøgelse af, hvordan den daglige træning i udøvernes lokalområder foregår. Parkourudøverne blev udvalgt på baggrund af mindst to års erfaring og regelmæssig træning. Herudover træner de forskellige grupper ikke sammen til daglig, men har kendskab til hinanden gennem parkourmiljøet i København.

Til feltarbejdet valgte jeg at anvende supplerende videoobservation i form af et lille kamera, et såkaldt GoPro, som oftest anvendes af ekstremsportsudøvere til at dokumentere deres praksis. Kameraet havde den fordel, at det tillod mig at være aktiv i min deltagerobservation. Derudover havde det vidvinkelfunktion, således at det oftest kunne placeres et sted, hvor det indfangede hele gruppens praksis. Under

deltagerobservationen erfarede jeg, at det var problematisk at agere forsker med notesblok og kuglepen. Blokkene og pennen var fremmedlegemer, som pludselig tildelte mig en anden rolle end den, som udøverne var fortrolige med. Min brug af notesblok blev derfor begrænset, og i stedet blev noter hvisket til kameraet, hvis lydspor efterfølgende kunne transskriberes. Kameraet viste sig også at have den fordel, at det iscenesatte mig selv – for mig selv – som forsker i praksis, hvorved jeg kunne forholde mig til min rolle og min interaktion med udøverne i observationerne. Kameraet gav yderligere mulighed for visuelt at indfange det subtile og komplekse samspil mellem krop og rum og mellem krop og krop, som kan være svært at reproducere i den flygtige praksis til et feltnotat. Efter feltarbejdet har jeg udformet fyldige, detaljerede beskrivelser af praksis med udgangspunkt i mine optagelser. På tværs af observationerne er der sporet mønstre i deres måder at skabe bevægelser og forholde sig til rummet på, hvorefter eksemplariske situationer er udvalgt, analyseret og præsenteret i analyseteksten.

MELLEM BARNLIG UDFORSKNING OG KONFORM PRAKSIS

Parkourudøverne indtager i deres praksis en udforskende position i forhold til omgivelserne. Udforskningen af stederne er præget af en intens fordybelse i kombinationsmulighederne mellem kroppen og stedet. Hvad kan kroppen her? Fordybelsen fremtræder som en intens iagttagelse af stedets materialiteter:

"Rinaldo går hen til muren, lægger hænderne på den og kigger ned på muren bagved. Sådan står han tavs og stirrer nogle sekunder, inden han vender sig om og går tilbage."

(Observationsnoter 24-05-2012:1)

Den intense iagttagelse står ikke alene, men komplementeres i høj grad af en haptisk vurdering, hvor overflader og stabilitet testes med hænder og skosåler:

“Kristian står stille og kigger på muren. Han står og knipser lidt med fingrene og ser eftertænksom ud. Han står herefter helt stille og kigger på muren, mens Oliver sidder stille og kigger på. Kristian hopper ned fra muren, går stille over til den anden mur og rører ved den med begge sine hænder. Han gnider dem frem og tilbage for at mærke overfladen på den.”

(Observationsnoter 15-08-2012:11)

Bevægelsesmulighederne kan ikke udforskes alene visuelt; udøverne har behov for at mærke omgivelserne. Parkourudøverne dyrker en kropslig berøring af omgivelserne, som umiddelbart virker grænseoverskridende for mange mennesker. Ét aspekt er samtidens hygiejne og bakterielle forskrækkelse, noget andet er den afvigende kropslige tilstedeværelse. Parkourudøverne bryder med dét, vi heuristisk forbinder med “normal” adfærd. I det daglige liv i baggården til Amager bliver der ikke kravlet på alle fire op ad trappen eller sprunget hen over murene, men man går frem og tilbage imellem dem for at nå hjem eller til parkeringspladsen. Parkourudøvernes praksis adskiller sig. Gennem intens iagttagelse og følen på mure, gelændere og trapper undersøger de stedet og skaber bevægelser. Parkour kan for den utrænede observatør umiddelbart fremtræde som en dyrkelse af barnlig udforskning af krop og omgivelser med basale færdigheder som spring og balance, men er ved nærmere kendskab præget af genkendelige og regulære bevægelsesmønstre, som endog er navngivet:

“Bjarke stiller sig hen tæt på gelænderet. Han springer over gelænderet i en monkey til precision på kantstenen uden tilløb. Da han lander på kantstenen bliver han stående nede i knæ. Han svinger prøvende armene tilbage tre gange, imens han kigger intenst på det andet gelænder og ser meget koncentreret ud. Han sætter af, griber gelænderet med begge hænder og svinger sin krop ind under det. Hans krop bevæger sig som et projektil ind under gelænderet med benene først, imens hans arme holder ham oppe fra jorden i en såkaldt underbar. På den anden side svinger han op til stående position, samtidig med han drejer 180 grader, så hans front er mod gelænderet. Han beholder hænderne på gelænderet, imens han kigger tilbage på kantstenen og derefter ned på gelænderet, som om han overvejer, hvor han skal hen nu.”

(Observationsnoter 17-05-2012:7)

I udviklingen af bevægelsesruter på stederne anvender parkourudøverne forskellige kropslige teknikker eller såkaldte basics. Bjarke anvender i eksemplet monkey, precision og underbar. Bevægelserne sættes sammen, så han bevæger sig i en udviklende rute over gelænderet. Brugen af disse basics betyder, at vi må forstå dyrkelsen af parkour som en færdighedsbetonet praksis. Parkourudøverne indtager en position i relation til omgivelserne, som adskiller sig fra både den barnlige udforskning og hverdagslivets normale, konforme praksis.

PARKOUR BASICS

Da parkour brød igennem i Danmark fra omkring 2006, var de såkaldte basisbevægelser eller basics i fokus på diverse online-parkourfora, hvor de blev beskrevet og diskuteret. Ofte blev der lagt såkaldte tutorials op, som er videoer, der instruerer i udførelsen af de forskellige be-

Kong. (Foto: www.teamjiyo.com)

Precision. (Foto: www.teamjiyo.com)

vægelser. Med en simpel søgning på “parkour tutorial” på youtube viser søgemaskinen et resultat på 377.000 videoer². Af de eksisterende analyser af parkour er det dog kun få, som sporadisk nævner disse “basics” (Angel 2011; Amel og Tani 2012; Bavinton 2007; Saville 2008). I den fremvoksende pædagogiske litteratur om træning og undervisning i parkour udgør basisøvelserne derimod en væsentlig bestanddel og bliver beskrevet og opbrudt i forskellige pædagogiske faser (Edwards 2009, Witfeld, Gerling & Pach 2010, Mortensen & Videbæk 2012)³.

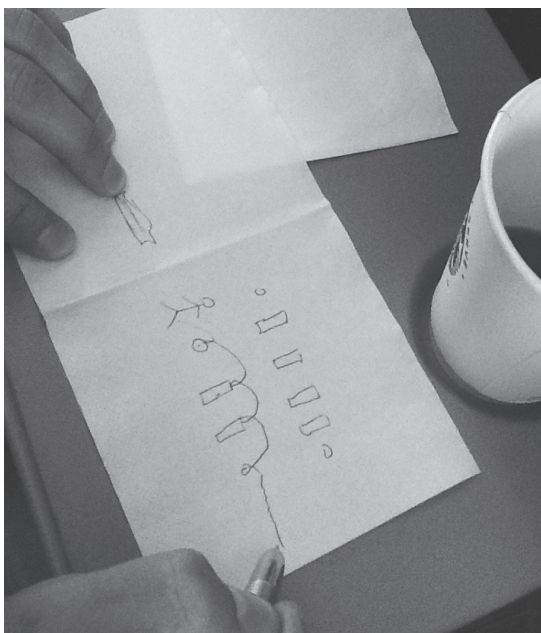
Selvom vi kan spore en familiaritet af bevægelser mellem parkour og redskabsgymnastik, er der et konkret anderledes forhold mellem bevægelserne og det rum, de udfoldes i, som giver bevægelserne en kulturel signifikans i parkour. Hvor redskabsgymnastik udfoldes gennem reproduktion af specifikke bevægelser i gymnastiksalens velordnede sted, udfoldes parkour som en kontinuerlig skabelse af steder, de såkaldte parkourspots, gennem den færdighedsbetonede perception og adaptive leg med bevægelserne.

BEVÆGELSESMØNSTRER, SOM SKABER STEDER

“Hvad med en precision over til den skrå derovre” siger Nicolaj til Oliver og peger et andet sted hen. “Åh ja, den er fed!” svarer Oliver. “Eller stride, stride, stride til press?” foreslår han. “Nå ja!” svarer Nicolaj.”

(Observationsnoter 15-08-2012:14)

I det overstående citat taler de to udøvere, Nicolaj og Oliver, om muligheder for bevægelser på stedet. Parkourudøverne ser bestemte parkourbevægelser, når de kigger rundt på stedets strukturer. Nogle af strukturerne fremtræder med affordance til disse bevægelser. De specifikke bevægelsesmuligheder italesættes som

Parkourudøver tegner spot. (Foto: Signe Højbjerg Larsen)

“...precision over til den skrå derovre” og som “stride, stride, stride til press”. Disse muligheder er umiddelbart perciperbare for udøverne, da de ankommer til stedet, men er for andre mennesker skjulte.

Stederne har partikulære fysiske egenskaber, som ikke kan ændres, men som nogle gange udgør en brugbar ramme i forhold til den kulturelle kropslighed, som de møder stedet med.

På ovenstående billeder er afbildet en parkourudøver, som på eget initiativ tegnede og fortalte mig om et nyt spot, som han havde fundet til parkour. Parkourudøveren beskrev, hvordan der på stedet er placeret en lang række af stenbænke, som betyder, at man kan komme løbende og lave de såkaldte precisions fra bæk til

Populært spot på Islands Brygge. (Foto: www.freerun-net.dk)

bænk. Stedet har altså nogle bestemte fysiske egenskaber, som træder frem, når parkourudøverne iagttager det. Det andet billede viser den røde mur på Islands Brygge, som er et populært parkourspot.

På væggen ses det, hvordan aktiviteten har afsat spor op ad væggen, som har en god hældning og en overflade til forskellige bevægelser. Med brug af Gibsons teori er det muligt at skabe en forståelse af parkour som dannelse af

en ny og specifik opmærksomhed over for de steder, hvor udøverne bevæger sig. Hermed er det muligt at forstå parkour som en praksis, der konstitueres i mødet mellem parkourudøvernes kulturelle kropslighed og omgivelsernes fysiske materialiteter. Parkourudøvernes kulturelle kropslighed lader brugbare dimensioner og overflader springe dem i øjnene og gør stedet til et parkourspot. Parkourspottet Den røde mur på Islands Brygge konstitueres gennem parkourudøvernes blik for hældningens funktionelle værdi. Stedsligheden er så at sige til stede, når den kulturelle kropslighed møder de fysiske materialiteter i iagttagelsen. Med den røde mur er der herudover tale om en stedslighed, som gennem tiden er gjort delvis synlig for andre gennem parkourudøvernes gentagne og blivende aftryk på væggen.

Det bevægelses- og stedsskabende princip er en grundlæggende færdighed i den selvorganiserede parkour, hvor udøverne hele tiden udvikler nye bevægelsesruter og bevæger sig mellem forskellige steder. Stederne har en stabilitet og fasthed, som parkourudøverne ikke kan ændre på, men må arbejde med som et fysisk vilkår. Dette arbejde stiller krav om en viden om bevægelsernes rumlighed.

BEVÆGELSERNES KRAV OM SPILLERRUM

Gennem begivenheder, hvor udøverne erfarer stedernes stabilitet og bevægelsernes plastiske begrænsninger, skaber de forståelse for bevægelsernes egen rumlighed. Bevægelserne stiller hver især krav om bestemte spillerum, dvs. bestemte fysiske dimensioner:

“Ilir, hvad med om vi tog dash over til sving?” siger Rinaldo og peger på muren, som vi før sprang over. “God ide!” siger Ilir. Rinaldo løber med det samme hen og smider sine ben først over muren. Han sætter

sine hænder på muren bag sin krop, afvikler med armene og skyder sig frem, imens han ser op på gelænderet. "Ej, den er for lav" siger han med det samme. "Hvad er for lavt?" spørger Ilir. "Muren er for lav til, at jeg kan skubbe ordentligt af på den og nå gelænderet", svarer Rinaldo. Ilir prøver også at lave bevægelsen. "Dine hænder er jo bagud!" siger Rinaldo. "Det kan ikke lade sig gøre, for dine hænder er jo bagud", gentager Rinaldo igen og henviser til, at Ilir ikke kan nå at få hænderne frem foran kroppen igen og gribe gelænderet."

(Observationsnoter 24-05-2012:8)

Rinaldo perciperer muren, gelænderet og mellemrummet som et sted for kombinationen af de to specifikke bevægelser dash og sving. I eksemplet bliver udøverne bevidste om begrænsningerne for bevægelseskombinationens rumlighed og adaptionsevne gennem praksis, men ofte er udøverne i stand til at anticipere rumligheden ved deres bevægelser:

"Ilir er kravlet op og sidder på et gelænder et par meter over jorden. Rinaldo står ved siden af på jorden og kigger op. Ilir sidder på gelænderet og kigger koncentreret over på et andet gelænder, som er placeret i samme højde, men et par meter væk fra ham. Pludseligt lader han sig svinge ned og rundt om gelænderet i haserne og svajer op som en flitsbue på den anden side og griber det andet gelænder. Det er utroligt, at han kan bedømme afstanden fra den siddende position. Det er første gang, han træner her."

(Observationsnoter 24-05-2012:8)

I denne situation er Ilir i stand til at bedømme den rækkevidde, som hans svingende bevægelse ned under gelænderet har. Han bevæger sig i en flydende og kontrolleret bevægelse, som om han har gjort det tusinde gange før. Det er

først og fremmest Ilirs kropslige praktiske viden, som "ser" bevægelsen. Hans perception af stedets bevægelsesmuligheder konstitueres i og med hans udvikling af kropslig, praktisk viden, som kan beskrives med Michael Polanyis teori om tavs viden. Polanyis henviser netop til kroppen som udgangspunkt for vores opmærksomhed på – samt viden om – verden, intellektuelt såvel som praktisk (Polanyi 2012: 40). Ligesom Gibson tildeler han vores kropslighed en central betydning og arbejder ud fra gestaltteoriens idé om, at vi perciperer i helheder og ikke primært er bevidste om de enkeltdele, som konstituerer dem (Polanyi 2012: 28). I forhold til parkourudøvernes praksis skaber Polanyi en forståelse af, hvordan parkourudøvernes kroppe og de lærte bevægelsesmønstre med særlige rumligheder bliver til en form for tavs viden, som udøverne retter sig mod omverdenen med. Parkourudøverne er i stand til at finkoordinere komplekse bevægelsesmønstre uden en bevidsthed om alle disse samtidigheder. Hvor Polanyi beskriver tavs viden som privat og baseret på praktisk og kropslig erfaring, udviser parkourudøvere dog en evne til at se de samme bevægelsesmuligheder samt en evne til at indleve sig i hinandens projekter og vurdere dem:

"Bjarke står og kigger på murerne. "Jeg tror altså, at den er lidt for lang den pres der" siger han til de andre. Jeg ved ikke, hvad det er for en afstand han taler om, men det ser ud som om, at de andre ved det, da de begge nikker."

(Observationsnoter 07-06-2012:12)

Parkourudøvernes kropslige praksis er i høj grad ledsaget af indforstået kommunikation om bevægelsesmulighederne og om, hvordan omgivelserne muliggør eller umuliggør dem. Der er altså tale om en viden, som går ud over Polanyis

forståelse af tavs viden. At de taler sammen om bevægelsesmulighederne, som om de var objektivt til stede, viser, at parkour som praksis består i en fælles kropslig, kulturel dannelse. Det er både stedet, parkourudøvernes kropslige egenskaber og deres evne til at indleve sig i hinandens kropslige færdigheder og projekter, som sætter præmisserne for deres praksis.

PARKOURKROPPEN SOM HERMENEUTISK OMDREJNINGSPUNKT

Artiklens formål har været at bidrage med viden om, hvilken kropskulturel praksis der konstituerer parkour som bevægelseskultur. Gennem artiklen er det vist, hvordan parkour konstitueres i mødet mellem parkourudøvernes kulturelle kropslighed og de steder, der skabes og udvikles i mødet mellem de to. Parkourudøvernes kulturelle kropslighed består af et inkorporeret dynamisk mønster af bevægelser samt en kropslig, praktisk viden om disse bevægelsesrumlighed og adaptionsevne. Polanyis begreb om tavs viden blev indledningsvist anvendt til at beskrive, hvordan parkourudøverne er i stand til umiddelbart at percipere og finkoordinere det komplekse sammenspil mellem bevægelsesmønstrene og omgivelserne. Polanyi har dog den begrænsning i forhold til parkourudøvernes praksis, at han alene beskæftiger sig med subjektets tavse viden. Parkourudøverne udviser en empatisk indlevelse og engagement i hinandens bevægelsesmønstre samt evne til at kunne vurdere og diskutere disse, som tyder på, at den tavse viden er delt. Parkour handler ikke om de kulturelt signifikante bevægelsesmønstre i sig selv, men om evnen til at kunne sætte dem i spil og tilpasse dem omgivelserne. Gibsons teori om affordance åbner op for en forståelse af bevægelserne som særlige perceptuelle færdigheder, som er med til at lade bestemte

bevægelsesmuligheder træde frem. Parkourudøverne observerer og perciperer ikke bare et givent miljø med en fikseret materiel og kulturel betydning, men indgår selv i formningen af disse steder. På den måde fungerer de bevægelsesmønstre, der er indlejret i udøvernes kropslighed, som et hermeneutisk omdrejningspunkt, der gestalter og udlægger parkoursots i omgivelserne. Parkour kan beskrives som kunsten at skjule hverdagslivets funktionelle genstande og sammensætte dem i nye indbydende konfigurationer. Gibson har bidraget med en dybere indsigt i parkourudøvernes kropslige relationer til omgivelserne. Ligesom Polanyis teori begrænser Gibsons teori sig til analyser af relationen mellem den enkelte parkourudøver og omgivelserne og giver derved ikke mulighed for at undersøge de mellemkropslige relationer mellem udøverne nærmere. Parkour konstituerer sig som en kontinuerlig og fælles indlevelse i og forhandling om bevægelsesmuligheder på de specifikke steder. Dette særlige væsenstræk bør helt sikkert udforskes nærmere. Hertil kommer også behovet for undersøgelser af de symboler og det sprog, som er med til at konstituere parkour som bevægelseskultur, men som denne analyse har afgrænset sig fra ved at fokusere på parkour som en kropslig gøren.

LITTERATURLISTE

Angel, J. (2011): *Ciné Parkour*. Julie Angel.

Ameel, L. & Tani, S. (2012): "Everyday aesthetics in action: Parkour Eyes and the beauty of concrete walls", *Emotion, Space and Society*, 5(3).

Atkinson, M. (2009): "Parkour, anarcho-environmentalism, and poiesis". *Journal of sport and social issues*, 33 (2).

- Bavinton, N. (2007): From obstacle to Opportunity: parkour, leisure and the reinterpretation of constraints. *Annals of Leisure Research*, 10 (3/4).
- Brunner, C. (2011): Nice-looking Obstacles: Parkour as urban practice of deterritorialization. *AI & Society*, 26 (2).
- Callois, R. (2001(1958)): *Man, Play and Games*. USA: University of Illinois Press.
- Daskalaki, M.; Stara, A. & Miguel, I. (2008): The "Parkour Organisation": inhibition of corporate spaces. *Culture and Organization*, 14 (1).
- Eichberg, H. (2010): Body culture, in S.W. Pope & J. Nauright (red) *Routledge Companion to Sports History*, London and New York: Routledge.
- Edwards, D. (2009): *The parkour and freerunning handbook*, England: HarberCollins.
- Geyh, P. (2006): Urban free flow: a poetics of parkour. *M/C Journal*, 9 (3).
- Gibson, J.J. (1986): *The ecological approach to visual perception*. USA: LEA.
- Hastrup, K. (2011 (2004)): *Det fleksible fællesskab*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Huizinga, J. (1964(1938)): *Homo ludens. Om kulturens oprindelse i leg*, København: Gyldendals uglebøger.
- Klausen, M. (2010a): Parkour og den mobile teknologi: En etnografisk undersøgelse af fenomenet parkour i dimensionerne krop, by og medialisering. *Qualitative Studies*, 1 (1).
- Klausen, M. (2010b): I flow gennem byen. Fænomenet "parkour" i det senmoderne byrum. *K&K*, 109.
- Larsen, S. (2013): Byen som bevægelsesgrund? – mødet mellem bevægelseskulturen parkour og akademisk praksis. I: Ravn, S. & Hansen, J. (red.): *Bevægelses-grunde*. Syddansk Universitets Forlag (i tryk).
- Marcus, G. (1995): Ethnography in/of the World System: The Emergence of Multi-Sited Ethnography. *Annual Review of Anthropology*, 24.
- Marshall, B. (2010): 'Running across the rooves of Empire: parkour and the postcolonial city' *Modern & Contemporary France*, 18(2).
- Mould, O. (2009): Parkour, the city, the event. *Environment and Planning: Society and space*, 27.
- Mörtenböck, P. (2005): Free Running and the Hugged City. *Thresholds*, Cambridge, Massachusetts: Massachusetts Institute of Technology, Dept. of Architecture, 30.
- Ortuzar, J. (2009): Parkour or l'art du déplacement. *The Drama Review* 53(3).
- Polanyi, M. (2012(1966)): *Den tause dimension*. København: Mindspace.
- Saville, S. (2008): Playing with fear: parkour and the mobility of emotion. *Social & Cultural Geography*, 9 (8).
- Thomson, D. (2008): Jump city: parkour and the traces. *South Atlantic Quarterly*, 107 (2).

Mortensen, J. & Videbæk, T. (2012): Parkour-undervisning – en guide til undervisning i parkour, ParkourUndervisning I/S.

Witfeld, J.; Gerling, I. & Pach, A. (2010): The ultimate parkour & freerunning book. Tyskland: Meyer & Meyer

NOTER

- 1 De analytiske dimensioner mellemkropslige relationer, stemninger og objekter indgår også i Eichbergs konfigurationsanalyse, men i denne analyse stilles skarpt på den rumlige dimension.
- 2 Søgning foretaget på www.youtube.com d.21/05/2013 med søgeord: "Parkour tutorial".
- 3 Der findes ikke en komplet liste over bevægelser i parkour grundet bevægelsernes dynamiske og kontinuerlige udvikling. Pointen er her, at der findes en lang række signifikante bevægelser, som udøverne kender til og kommunikerer om.